

Препарати з листя та оплоднів горіху підвищують згортання крові, що протипоказано деяким хворим. Недостиглі плоди – джерело вітаміну С. Достиглі плоди використовують для поліпшення роботи печінки та шлунка, лікування малярії. Листя горіху використовують як заміник чаю і тютюну, завдяки вмісту ефірних олій – у лікєро-горілчаній промисловості й парфумерії, для дублення шкіри, фарбування тканин, волосся та деревини.

Плоди використовують у свіжому вигляді у кулінарії та кондитерському виробництві. Нормалізує кислотність. Олія має ранозагоювальну, антигельмінтну, проносну, діуретичну дію. Ядра горіхів рекомендуються хворим на атеросклероз, туберкульоз легень, гепатит. Лікувальне значення мають і лакуни (перегородки) горіхів. Так, 20 % настойка лакун ефективна при еутироїдній формі дифузного зобу й легкій формі тиреотоксикозу.

Висновки. Горіх волоський – перспективна лікарська рослина для використання у медицині та фармації з метою профілактики та лікування різних захворювань.

SETRARIA ISLANDICA (L.) ACH. ЯК ДЖЕРЕЛО ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ АКТУАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ДІЇ

Шпичак А. О.

Науковий керівник: Хворост О. П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

shpichakalina@gmail.com

Вступ. Використання сировини вітчизняного походження у фармації є раціональним та економічно вигідним. *Cetraria islandica* (L.) Ach. має великий потенціал для заготівлі в Україні та застосування у якості лікарської сировини.

Мета дослідження. Проаналізувати асортимент лікарських препаратів, дієтичних добавок та косметичних засобів на основі сировини *C. islandica*, що представлені на фармацевтичному ринку України.

Матеріали та методи. Для дослідження використовувались інформаційні джерела: Державний реєстр лікарських засобів України, Довідник лікарських препаратів «Компендіум онлайн», пошукова система «Tabletki.ua», а також асортимент виробників дієтичних добавок та косметичних засобів, представлені в інтернет-магазинах.

Результати дослідження. Станом на грудень 2022 року на фармацевтичному ринку України представлені 5 лікарських засобів, 54 дієтичні добавки і 2 косметичні засоби, до складу яких входить сировина *C. islandica* та витяги з неї. Серед лікарських форм переважають тверді – 33 (54.1%): пастилки (16.4%), льодяники (13.1%), таблетки (8.2%), фіточаї (збори) (8.2%), капсули (4.9%), пудра (1.6%) і саше (1.6%). Як лікарські засоби зареєстровані: Пектолван фіто ісландський мох (АТ «Фармак», Україна), Екстракт складний відхаркувальний (Phytopharm Klenka S.A., Польща), Гербіон сироп ісландського моху (КРКА, Словенія), Ісла-Моос та Ісла-Мінт (Engelhard Arzneimittel GmbH & Co. KG, Німеччина), що проявляють відхаркувальну, протикашльову, антибактеріальну, антисептичну, протизапальну та імуностимулюючу дію та застосовуються при застудних захворюваннях, запаленні горла і кашлі.

Крім того, *C. islandica* є компонентом дієтичних добавок, що сприяють регуляції функції органів дихання – 38 (70.4%); дієтичних добавок, що застосовуються при запальних процесах органів дихання – 9 (16.7%); дієтичних добавок комплексної дії – 7 (12.9%). За фармакологічною дією вони можуть бути розподілені на протикашльові, відхаркувальні, протизапальні, антибактеріальні і антисептичні, обволікаючі, зволожуючі та загальнозміцнюючі.

Висновки. Одержані результати підтверджують актуальність використання сировини *C. islandica* та перспективність створення лікарських засобів на її основі.

ANTIBACTERIAL AND ANTIFUNGAL ACTIVITIES OF AGRIMONIA EUPATORIA L. AND CICHORIUM INTYBUS L. EXTRACTS

Cojocar-Toma M., Lazari Cr.

Scientific supervisor: Nisteanu A.

Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy, Chisinau, Republic of Moldova
maria.cojocar@usmf.md

Introduction. One of the challenges facing the pharmaceutical industry today is the discovery and development of new pharmacologically active molecules, including those of plant origin as antibacterial and antifungal agents.

Agrimonia eupatoria L. (f. Rosaceae) has a long traditional folk use for a variety of conditions: liver, gastrointestinal, bile duct and pulmonary diseases, edemas and diabetes. The aerial parts of Agrimony contain diverse bioactive substances: phenolic compounds; flavonoids (quercetin, rutin, quercetin, luteolin, apigenin, astragalin, vitexin); procyanidins: catechin, procyanidins and ellagitannins-mainly agrimoniin; hydroxycinnamic acids (caffeic, chlorogenic), terpenoids, coumarins, saponins, carbohydrates (glucose, fructose, galactose, arabinose, xylose), organic acids (citric, malic, oxalic, tartaric). The aerial parts are also rich in nitrogen-containing compounds: choline, nicotinic acid, nicotinamide, and following vitamins have been identified: C, B group, K, PP.

Cichorium intybus L. (f. Asteraceae) is also a medicinal plant with a long tradition of use across various geographic regions. The aerial parts of Chicory contain cichoriin, arginine, choline, chicoric acid, bitter principles, and microelements: Fe, P, Ca. The entire plant contains latex, whose major constituent is inulin- type fructans. Besides inulin, there are also sugars, tannins, essential and fixed oils, pectin, and resins. The plant also serves as a source of vitamins: A, C, E, K, PP. Flavonoids make up about 3%: rutin, quercetin, apigenin, riboflavin. All its parts have been attributed a variety of potential health benefits: anti-inflammatory, hypolipidemic, gastroprotective, analgesic, antidiabetic, reproductive enhancing, wound healing, anticancer and antimicrobial activity.

The aim. In this context we aimed to study the antibacterial and antifungal activities of extracts obtained from aerial parts of Agrimony (*Agrimonia eupatoria* L) and Chicory (*Cichorium intybus* L.) products harvested from the collection of the Scientific Practical Center in the field of Medicinal Plants of Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy.

Materials and methods. The vegetal products: *Agrimoniae herba* and *Cichorii herba* were harvested according to the nature of the herbal products, throughout the flowering period. The vegetal products have been processed in agreement to recommendations for the purposes of chemical studies.